

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	31894 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.03.2023 р.

Справа № 0219/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,

Гасюк Іван Михайлович,

Голуб Олександр Андрійович,

Грановська Людмила Миколаївна,

Запотоцький Сергій Петрович,

Максименко Надія Василівна,

Мудрак Олександр Васильович,

Погребняк Володимир Григорович,

Сонько Сергій Петрович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31894
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії і Стратегії розвитку НТУ «ДП» від 2019 до 2026 року, яка розміщена на офіційному сайті (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP_Strat_2019.pdf). Місія університету – це еволюція освітньо-наукового простору на принципах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності та креативного становлення людини і суспільства майбутнього. Не зважаючи на технічне спрямування ЗВО, у розділі Головні завдання чітко регламентується «Розвиток і розробка нових технологій, що забезпечують комплексне вирішення проблем життєздатності суспільства та раціонального природокористування, створюючи енергетичний і ресурсний потенціали стійкого розвитку суспільства». Метою ОП «Екологія» є формування у випускників професійних компетентностей, необхідних для вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування. Ця мета також відображена в Статуті НТУ «ДП» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/NTUDP_Statut_2018.pdf), де згадується «формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання...» та «право проводити роботи з екологічного, енергетичного та енергоекологічного аудиту та розробляти документи, що обґрунтовують обсяги викидів для підприємств, установ, організацій і громадян».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі освітньої програми (ОП) і програмні результати навчання (ПРН) визначаються з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів – роботодавців і здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП. Це підтверджено аналізом проєктної групи ОП до складу якої входить здобувач вищої освіти, відгуками, листами-погодженнями, рецензіями, рекомендаціями роботодавців: Смоляр В.В. – директоркою ТОВ «Науково-дослідний центр екологічної безпеки та природокористування»; Шматковим Г.Г. – директором ТОВ НВП «Центр екологічного аудиту та чистих технологій» та іншими. Вони активно співпрацюють із здобувачами вищої освіти і науково-педагогічними працівниками університету надаючи їм свою базу для проходження практик і проведення наукових досліджень для виконання курсових і бакалаврських кваліфікаційних робіт. За участі стейкхолдерів постійно відбувається модернізація ОП. Так, директор КП «Центр екологічного моніторингу» Сідеков А.К. запропонував ввести освітню компоненту (ОК) «Громадська екологічна діяльність» (протокол НМК №4 від 26.06.2020 р.), а директорка ТОВ «Екоменеджмент груп» В. Коваленко відмітила, що ОК «Природоохоронне інспектування» має бути трансформована в ОК «Природоохоронний нагляд і контроль» (протокол НМК №4 від 11.05.21 р). До обговорення ОП активно залучаються здобувачі вищої освіти і випускники (протокол НМК №2 від 23.02.22 р.). Однак, студенти які були запрошені на зустріч з експертами не підтвердили, що були залучені до цього процесу. Загалом до обговорення ОП слід активніше залучати здобувачів вищої освіти різних курсів, підключати раду студентського самоврядування, студентські наукові гуртки. Активно до модернізації ОП долучається і академічна спільнота закладу вищої освіти. Так, гарант Матухно О.В. у 2022 році запропонувала переглянути ОК «Природоохоронний нагляд та контроль», «Оцінка впливу на довкілля», «Організація управління в екологічній діяльності» та врахувати рекомендації стейкхолдерів, щодо покращення фахових компетентностей з екологічного аудиту і екологічного менеджменту (надані професором Шматковим Г.Г.). Це дозволило посилити ПРо1, ПРо4, ПР20, ПР23, ПР26. До обговорення і модернізації ОП також запрошуються інші стейкхолдери: Козлова І.А. – заступник директора департаменту екологічної політики Дніпровської міської ради; Литовченко О.В. - директор ТОВ «Укрпроммінерал» та інші. Їх залучають до проведення лекційних занять, виступів для студентів на конференціях і Літніх школах, проведення виїзних екскурсій, керівництва практиками, консультування при виконанні курсових і кваліфікаційних бакалаврських робіт.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП і ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 101 “Екологія”, ринку праці, регіонального контексту. Про це свідчить тенденція залучення стейкхолдерів до процедури перегляду ОП та забезпечення освітнього процесу. Так, як у Дніпропетровську й області сконцентрована велика кількість підприємств різних галузей економіки, то є багато екологічних проблем, які потребують вирішення. Тому підготовка висококваліфікованих фахівців-екологів у НТУ “Дніпровська політехніка” дозволяє за цією ОП досягнути поставлених цілей та бути конкурентоспроможними на ринку праці. Доречно відмітити, що ПРН забезпечуються виконанням обов’язкових освітніх компонентів (ООК). Так, визначені НТУ «ДП» власна фахова компетентність (К27) і програмний результат навчання (ПР26) враховують регіональний контекст та потреби місцевого ринку праці. Регіональний і галузевий контекст ОП простежується у робочих програмах практик (https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Bach101_Practice.php) і ОК (https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/101_BACH/2022/101-bach-2022.php). Використання кращого досвіду вітчизняних та іноземних ОП декларується і підтверджується відповідними документами. Такі запозичення були здійснені у різні роки з 7 провідних ОП вітчизняних ЗВО і 2 іноземних (досвід ОП «Umweltwissenschaften» - University Koblenz-Landau, Germany та ОП «Ecology and Environmental Planning» - TU Berlin, Germany).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП дає можливість досягти ПРН, визначених Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 101 Екологія (Наказ МОНУ № 1076 від 4.10.2018). ОП забезпечує формування фахових компетентностей і ПРН для ефективного розв’язання складних спеціалізованих завдань в галузі екології, екологічної безпеки, збалансованого природокористування, охорони довкілля і сталого розвитку на локальному, регіональному і національному рівнях. Аналіз матриці відповідності (таблиця 3) свідчить, що усі ПРН охоплені ОК. Поглибленню знань і формуванню практичних навичок сприяє практична підготовка, де загальна кількість кредитів ЄКТС складає 21. 12 кредитів виділяється на виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи, що відповідає затвердженому Стандарту.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг кредитів на виконання ОП “Екологія” становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 101 Екологія. Обсяг обов’язкових освітніх компонентів складає 180 кредитів, вибіркових – 60 кредитів (25%). Практична підготовка за навчальним планом здійснюється впродовж 12 тижнів, що складає 21 кредит і відповідає вимогам (1 тиждень – 1,5 кредитів). На виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи і атестацію здобувачів вищої освіти (захист бакалаврської кваліфікаційної роботи) відведено 8 тижнів, тобто 12 кредитів.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОП є чітко структурованою, всі ОК пов’язані між собою, вони формують узгоджену послідовність освітнього процесу і дозволяють забезпечити заявлені цілі і ПРН. ОП постійно оновлюється і модернізується, це підтверджується внесенням нових тем в такі ОК «Оцінка впливу на довкілля», «Природоохоронний нагляд та контроль», «Організація управління в екологічній діяльності» (протокол НМК від 23.02.2022 р.). Загалом ОП має чітко сформовану і логічну за змістом структуру, яка подана в структурно-логічній схемі міждисциплінарних взаємозв’язків. Поглиблений аналіз цієї схеми, дає підстави стверджувати, що зміст ОП має чітку вибудовану по семестрам структуру, а ОК є змістовно взаємопов’язаними. ПРН26, що визначений як унікальний для ОП (поданий понад вимогами стандарту), може бути досягнутий за рахунок ОК «Природоохоронний нагляд та контроль».

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналізуючи ОП, силабуси (https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/101_BACH/2022/101-bach-2022.php), робочі програми ОК, тематику бакалаврських кваліфікаційних робіт (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B8%20101.pdf>) доречно відмітити, що зміст ОП відповідає предметній галузі, визначеній Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія (Наказ МОНУ №1076 від 4.10.2018). Опанування загальних і фахових компетентностей та ПРН забезпечує в повному обсязі зміст ОК загального та спеціального циклів підготовки, а кожен ПРН за стандартом вищої освіти охоплений відповідним ОК. Зміст ОП, її мета, структура, об'єкти, методи й засоби навчання відповідають предметній галузі знань за спеціальністю «Екологія». ОП, що акредитується спрямована на підготовку екологів для підприємств Донецько-Придніпровського регіону, які фахово зможуть здійснювати стратегічну екологічну оцінку (СЕО), оцінку впливу на довкілля (ОВД), екологічний аудит і менеджмент для реалізації цілей сталого розвитку, використовуючи принципи проведення екологічного нагляду і контролю. Для досягнення ПРН використовуються сучасні методики, методи і засоби навчання, в тому числі ГІС-технології.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти ОК, що регламентується внутрішніми документами ЗВО: «Положенням про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»» (https://www.nmu.org.ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_osvit_process_2019.pdf), «Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін студентами» (<http://surl.li/afzft>). Доречно відмітити, що переліки вибіркових ОК, баз для проходження виробничої і передатестаційної практик, а також теми бакалаврських кваліфікаційних робіт розміщено на сайті ННІ Природокористування (<http://surl.li/aggdx>), веб-сайті кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища (<http://surl.li/eqbnk>). Також на веб-сайті кафедри розміщено анотації, силабуси і робочі програми ОК, інформація про викладачів. Здобувачі вищої освіти здійснюють вибір шляхом подання заяв через платформу Moodle (<https://do.nmu.org.ua>). Позитивним є те, що вони можуть обирати не тільки профільні ОК випускової кафедри, але і з інших ОП. Також здобувачі мають можливість долучатись до програм міжнародної академічної мобільності і подвійного диплому відповідно до укладених угод університету з ТУ «Фрайберзька гірничої академія», Університетом Кобленц-Ландау (Німеччина), Монтан-університетом (Австрія) і Університетом Вітовта Великого (Литва). Кожен здобувач вищої освіти має індивідуальний навчальний план, формування якого регламентується положенням (<http://surl.li/afzft>), де зазначаються переліки усіх обов'язкових і вибіркових ОК ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП і навчальний план (НП) передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає їм можливість здобути загальні і фахові компетентності, що необхідні для професійної діяльності. Практична підготовка здобувачів вищої освіти у НТУ «ДП» регламентується «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Provisions_on_the_practice.pdf). ОП має 4-ма види практик: загально-екологічну (6 кр.), ландшафтно-екологічну (6 кр.), виробничу (6 кр.) і переддипломну (3 кр.). Всі види практик мають методичні рекомендації (https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Bach101_Practice.php). Наскрізна програма практичної підготовки фахівців-екологів – відсутня, що не дає змогу прослідкувати неперервність і послідовність практичної підготовки здобувачів освіти за ОП. Методичні рекомендації практик, звіти про їх проходження, угоди з базами практик (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Practice.php>) показують, що передбачена практична підготовка за ОП забезпечує отримання належних компетентностей, необхідних для професійної діяльності. Можливість проходження практики на підприємствах регламентовано договорами згідно переліку (<https://drive.google.com/drive/folders/1mlURnmN2Sr9NZwe3SsowG4kjkp1o23Um>). Як переваги ОП слід відмітити залучення стейкхолдерів до практичної підготовки фахівців (https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Prof_Envolving/index.php).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти відбувається за рахунок впровадження в освітній процес групових та індивідуальних методів і форм навчання, що формують особисту відповідальність, комунікативні навички, роботу в команді і навички стратегічного управління. Soft skills забезпечуються такими ОК: українська мова, цивілізаційні процеси в українському суспільстві, іноземна мова професійного спрямування, правознавство, цивільна безпека, громадська екологічна діяльність (при проведенні занять здобувачі вирішують кейси за допомогою методу “мозковий штурм” і працюють у командах). Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання обов'язкових і вибіркових ОК активно використовують підходи спрямовані на формування таких соціальних навичок як креативність, комунікативність, вміння працювати з урахуванням державних і виробничих інтересів, соціальної свідомості, аргументувати свою позицію в науковій дискусії, використовувати інноваційні підходи до розв'язання складних і нестандартних задач, дотримуватися норм академічної доброчесності.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Зміст ОП враховує вимоги відповідного професійного стандарту «Еколог» №1111-22 від 04.05.2022 р. Розробники ОП провели порівняльний аналіз умінь і навичок цього професійного стандарту із ПРН за стандартом вищої освіти України першого Сторінка 7 (бакалаврського) рівня спеціальності 101 – Екологія (Наказ МОНУ №1076 від 04.10.2018 р.). Відповідно до ПРН вони розподілені між ОК, що їх забезпечують, а отже зберігається безперервність між рівнями освіти.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП і окремих ОК складає 240 кредитів ЄКТС, 1 кредит – 30 годин, що відповідає затвердженому стандарту. Формування аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_osvit_process_2019.pdf). Навчальний час, відведений для самостійної роботи для кожної ОК, складає приблизно 1/2 від загального обсягу навчального часу. Кількість лекційних, практичних і лабораторних занять, їх обсяг, час викладання, форма контролю унормовані потребами ринку праці та знаходяться у відповідності з робочими програмами і силабусами. Обсяг ОП та її ОК фактично відображає реальне навантаження здобувачів та дозволяє досягти цілей ОП і ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Структура ОП і навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання не здійснюється, хоч розроблено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (тимчасове). (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Dual_education_2020.pdf). Однак в ОП впроваджено окремі елементи дуальної форми освіти: налагоджена співпраця з підприємствами для проходження виробничої і переддипломної практик; проведення деяких практичних занять з фахової підготовки безпосередньо здійснюється на робочих місцях. Це сприяє розвитку у здобувачів вищої освіти практичного розуміння особливостей професії еколога, адаптації ОП до вимог і потреб ринку праці.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими, вони не містять дискримінаційних положень. На головній сторінці сайту НТУ «ДП» розміщена вкладка Абітурієнту (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission>), де подана вся необхідна інформація для них. Правила прийому на навчання щорічно оновлюються і вчасно оприлюднюються (https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/umovi_vstupy/admission_rules.php). Згідно «Правил прийому до НТУ «Дніпровська політехніка» в 2022 році» передбачено пільгові категорії (до яких відносяться учасники бойових дій і особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2022 року) замість НМТ можуть складати індивідуальну усну співбесіду, при конкурсному відборі використовуються результати розгляду мотиваційних листів.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП. Так, для вступу на ОП «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія на бюджет пропонується складати національний мультипредметний тест чи використовувати результати ЗНО 2019-2021 років (з будь яких 3-х предметів, що передбачені Правилами прийому відповідних років) – (https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/umovi_vstupy/ngu). При вступі на контракт необхідно подати мотиваційний лист (<https://www.nmu.org.ua/ua/content/study/admission/magistr/letter.php>). У ЗВО на ОП «Екологія» також передбачено вступ на навчання на основі диплому молодшого спеціаліста за скороченим терміном навчання. У правилах прийому зазначено, що вступ на цю ОП у такому випадку враховує НМТ (українська мова, математика) або використовуються результати ЗНО 2019-2021 років. Про особливості вступної компанії 2022 року інформувала веб-сайт сторінка випускової кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Abiturient>).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти є чіткими і зрозумілими, що регулюється низкою документів «Правилами прийому на навчання», «Положенням про організацію освітнього процесу» «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», «Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення та надання академічної відпустки студентів НТУ «ДП», «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність», що розміщені (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/education_scientific_documents.php). Визнання результатів навчання в рамках академічної співпраці із закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS чи з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS. Як свідчить звіт ЕГ, студенти знають, але нечасто чи взагалі не користуються своїм правом на академічну мобільність (через низький рівень володіння іноземною мовою).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є не досить чіткі і зрозумілі. Хоч позитивним моментом є те, що університет готовий визнавати результати такого навчання. Це регулює «Положення про визнання в НТУ «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» (<http://surl.li/eoюд>). Згідно цього положення, право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти і розповсюджується на обов'язкові й вибіркові ОК ОП, за виключенням дипломного проектування в обсязі не більше 25% від загального обсягу цієї ОП. Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального або інформального навчання. Предметна комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЕКТС. Якщо здобувач пройшов курс на платформах онлайн-освіти «Prometheus» чи «Coursera» і отримав сертифікат із зазначенням результатів оцінювання не менше 60 балів, то такі результати визнаються автоматично. Враховуючи звіт ЕГ встановлено, що здобувачі інформовані про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але звернень від них за цією ОП не надходило.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання і викладання за ОП "Екологія" здійснюється за денною і заочною формами. Освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу НТУ «ДП», в якому охарактеризовані організаційні питання щодо навчання за ОП: https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_osvit_process_2019.pdf. Навчання і викладання включає в себе лекції, лабораторні і практичні заняття та самостійну роботу. Аналіз робочих програм (РП) ОК і НП свідчать про те, що вибір методів навчання та оцінювання його результатів є обґрунтованим і пов'язаний з цілями та ПРН, що заявлені в ОП. Забезпечення ОК матеріально-технічними та інформаційними ресурсами є достатнім. Програмні засоби навчання ліцензовані, а їх перелік достатній для забезпечення формування ПРН. Тематика бакалаврських кваліфікаційних робіт відображає сучасні актуальні екологічні проблеми збалансованого природокористування для реалізації цілей сталого розвитку (<chromeextension://efaidnbnmnbbnjpcjpcglclefindmkaj/https://ecology.nmu.org.ua/Studies/%Do%A2%Do%B5%Do%BС%Do %B8%20%Do%B1%Do%Bo%Do%BA%Do%Bo%Do%BB%Do%Bo%Do%B2%D1%80%Do%B8%20101.pdf>). НП підтримує індивідуальний і самостійний вибір здобувачів, які за результатами опитування задоволені запропонованими методами навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Інформація про ОК подана у вигляді робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, що розміщені на веб-сайті кафедри (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Disciplines/Programs.php>). У робочих програмах наведено методи контролю, шкала оцінювання та критерії підсумкової оцінки. Терміни і час проведення різних видів освітньої роботи регламентується розкладами занять, графіками іспитів, що розміщений на сайті університету

(https://www.nmu.org.ua/ua/content/student_life/students/schedule). У вільному доступі є «Положення про формування та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти НТУ «ДП»» (Вибіркові дисципліни). Для здобувачів вищої освіти здійснюється інформаційно-методичний супровід ОК: навчальні посібники, методичні рекомендації до проведення практичних робіт, підготовки кваліфікаційних робіт тощо. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за ОП, що акредитується, до відповідних інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності і цілей ОП. Так, на випусковій кафедрі значна увага приділяється науково-дослідній роботі здобувачів. Під керівництвом викладачів здобувачі готують наукові статті і тези доповіді для конференцій. Вони виконують свої дослідження на базі Студентського наукового екологічного центру ім. проф. В.А. Долинського (випускова кафедра); Навчально-науково-виробничого комплексу «Безпека» (створений наказом МОН України № 391 від 08.05.2008 р. у складі НТУ «Дніпровська політехніка»); НВО «Павлоградський хімічний завод»; Національного НДІ промислової безпеки та охорони праці, Придніпровського експертно-технічного центру Держпраці України та Фізико-хімічного інституту захисту навколишнього середовища і людини МОН та НАН України; кафедри цільової підготовки з техногенної та екологічної безпеки (створена наказом ректора №251 від 07.08.2013 р. спільно з ДП НВО «Павлоградський хімічний завод»); кафедри ДТЕК «Видобуток і збагачення вугілля» (створена 9.07.2013 р. компанією ДТЕК на базі НТУ «Дніпровська політехніка»); Науково-дослідницького і навчально-виробничого центру безпеки природи та людини «Екобезпека» (створений у 2002 р. на базі випускової кафедри); інших установ та організацій, що мають відповідні умови для проведення наукових досліджень у поєднанні з освітнім процесом (ТОВ «Укрпроммінерал», Академія ДТЕК, КП «Центр екологічного моніторингу Дніпропетровської облради» тощо). Здобувачі для досліджень мають можливість використовувати вищезазначений науковий і виробничий потенціал та сучасне обладнання. Вони набувають навичок з планування й організації науково-дослідної роботи в галузі охорони компонентів довкілля, використання сучасних комунікаційних і комп'ютерних технологій в природоохоронній сфері, генерування ідей щодо використання «екологічно-дружніх» технологій.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники здійснюється постійний перегляд змісту ОП, який регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/GE3QKmP>), Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу (<https://cutt.ly/VE3QuER>) та наказами ректора. Перегляд ОП проводиться щорічно. Ініціаторами оновлення ОП є викладачі, здобувачі освіти і роботодавці. Викладачі активно беруть участь у конференціях, національних проєктах, отримують додаткове навчання, що підтверджується наявністю значної кількості сертифікатів, що розміщені на їх персональних сторінках (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Personal>). Проф. Павличенко А.В. є членом Наукової ради Національного фонду досліджень України, науково-технічної ради при Департаменті екологічної політики Дніпропетровської міської ради, і це дозволяє враховувати цей досвід у практичній частині ОК «Вступ до спеціальності» і «Громадська екологічна діяльність». Доцент Матухно О.В., сертифікований екоаудитор, в межах ОК «Оцінка впливу на довкілля» в 2021/22 н.р. оновила практичну частину, запровадивши практичні роботи з розробки супровідної документації до процедури складання звіту з ОВД, в 2022/23 н.р. оновила зміст ОК «Природоохоронний нагляд та контроль», додавши практичні роботи з методик визначення збитків довкіллю внаслідок збройної агресії та бойових дій під час воєнного стану. Також враховано пропозиції директора ТОВ НВП «Центр екологічного аудиту та чистих технологій» Шматкова Г.Г. Загалом інформація про наукові публікації викладачів за ОП «Екологія» є на веб-сайті кафедри.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У НТУ «ДП» працює відділ міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів (<https://projects.nmu.org.ua/ua>). Тут можна ознайомитися з інформацією про проєкти, грантові програми, програми академічної мобільності та актуальні міжнародні конкурси. Академічна мобільність в ЗВО регламентується п. 8.7. Положення про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність <https://cutt.ly/gE3QzSU>. Викладачі кафедри мають значний досвід міжнародної співпраці, який включає спільні наукові дослідження і академічні обміни <https://cutt.ly/WRwWm23>. Вони активно співпрацюють із міжнародними науковими і освітніми закладами Німеччини, Польщі, Англії, Угорщини, Литви та інших держав. Студенти Сорока Т.В. та Ткач І.В. у жовтні 2018 р. пройшли стажування в «Міжнародній гірничій школі» в м. Дубровник (Хорватія) в рамках програми Горизонт-2020. Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародних семінарах і стажуваннях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

У ЗВО форми контрольних заходів регламентуються «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (<http://surl.li/aggox>). З формами контрольних заходів і критеріями оцінювання ОК здобувачі можуть ознайомитися в РНП і силабусах ОК. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими. Вони дозволяють встановити досягнення результатів навчання, як для окремого ОК, так і ОП загалом. Всі необхідні документи знаходяться у вільному доступі на сайті університету. ЗВО здійснює анкетування здобувачів «Якість наповнення навчально-методичним забезпеченням навчальних дисциплін освітніх програм». На веб-сайті кафедри розміщено результати опитування здобувачів щодо рівня задоволеності методами викладання. Його результати показали, що практичними заняттями повністю задоволені – 88% здобувачів, лекційними – 90% (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Worksheets.php>).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Атестацію здобувачів в ЗВО регламентують Положення про організацію атестації <https://cutt.ly/qE3QNuO> та Положення про присудження відзнаки в дипломі <https://cutt.ly/YE3QVt3>. Процес атестації регулюють «Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/aggol>) і Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи бакалаврів за ОП «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» (<http://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/155309>). Бакалаврські кваліфікаційні роботи перед захистом проходять перевірку на плагіат (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Certification.php>) та розміщуються в репозиторії НТУ «ДП».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури оцінювання та ліквідації академічних заборгованостей описані в Положенні про оцінювання (<https://cutt.ly/oE3Q7PL>). Графік освітнього процесу передбачає час для контрольних заходів і сесію (Графік). Ліквідація академічних заборгованостей і консультації відбуваються за графіком (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/Studies/Consultations2022.pdf>). Вся інформація розміщена на веб-сайті кафедри та офіційному сайті ЗВО. Врегулювання конфліктних ситуацій здійснюється Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів (<https://bit.ly/3aygnP4>). У випадку конфліктних ситуацій під час оцінювання створюється комісія, однак таких випадків на акредитованій ОП не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП: «Кодекс академічної доброчесності» (кодекс), «Політика забезпечення якості вищої освіти», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти», «Положення про Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти», «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату» та інші документи, що розміщені на сторінці Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти НТУ «ДП» (<http://surl.li/aggqn>). Повноваження з впровадження цих рекомендацій мають: Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Комісія з етики, Комісія з академічної доброчесності. Бакалаврські роботи проходять перевірку на наявність академічного плагіату (https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/161204/Булахова_К.С_101-18-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y) Серед ЗВО постійно проводиться анонімне опитування щодо академічної доброчесності. Фактів порушення академічної доброчесності в процесі реалізації ОП «Екологія» не виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які задіяні до реалізації ОП “Екологія” визначається їх досягненнями, що наведені в таблиці відомостей самооцінювання. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітній процес відповідають за своєю академічною і професійною кваліфікацією тим ОК, що викладають. Необхідний рівень професіоналізму викладачів під час конкурсного добору забезпечується дотриманням рекомендацій «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП НТУ «ДП»» (<http://surl.li/afhkf>) та укладання з ними трудових договорів терміном від 1 до 5 років. Процедури конкурсного добору викладачів у цілому є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів відповідно до їх академічної та професійної кваліфікації за ОК. Всі викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають наукові, навчальні і науково-практичні публікації, тематика яких розкриває зміст ОК, за які вони відповідають. Публікації у виданнях, які індексуються в наукометричних базах, мають високий рівень цитувань.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і дає можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Вона в НТУ «ДП» здійснюється на основі “Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Положення%20проведення%20конкурс%20відбору%20020.pdf). Порядок і процедура конкурсного відбору містять чітко визначені вимоги до претендентів на займану посаду. Оголошення про проведення конкурсу, строки й умови його проведення публікуються на офіційному сайті НТУ «ДП», що дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу за ОП “Екологія”. Кафедра має договори з ДП «Науково-виробниче об'єднання «Павлоградський хімічний завод», ТОВ «Укрпроммінерал», Природним заповідником «Дніпровсько-Орільський», Державним агентством лісових ресурсів України, ДТЕК, Департаментом екологічної політики Дніпровської міської ради, КП «Центр екологічного моніторингу Дніпропетровської обласної Ради». Здобувачі мають можливість проходити практику на цих підприємствах.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Вони беруть участь у проведенні лекцій, практичних і лабораторних занять, конференціях. У 2021 році до складу НПП кафедри прийнято сертифікованого екологічного аудитора з досвідом практичної роботи у галузі екологічного аудиту та розробки дозвільної документації (<http://surl.li/bygza>) – Матухно Олену Вікторівну, яка зараз є гарантом ОП “Екологія”. Холоденко – головний еколог ДП НВО Павлоградський хімічний завод провела ряд лекційно-практичних занять щодо особливостей природоохоронної діяльності, процедур отримання дозвільної документації. А. Брущенко (менеджер відділу екології ДТЕК «ЕНЕРГО») проведено семінар для студентів та НПП на тему «Практичні підходи з управління водними ресурсами на генеруючих підприємствах ДТЕК ЕНЕРГО».

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, який регламентується нормативною базою Університету з підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/afhtn>), в т.ч. «Положенням про підвищення кваліфікації НПП НТУ «ДП», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (п. 5 <http://surl.li/bgufp>). Викладачі, що задіяні в реалізації ОП “Екологія” постійно підвищують свій рівень через стажування, підвищення кваліфікації, майстер-класи, участь в конференціях. Підвищення кваліфікації контролюється навчальним відділом. Усі викладачі мають відповідне підвищення кваліфікації, підтвердження чого є сертифікати. Гарант ОП “Екологія” Матухно О.В. наразі проходить підвищення кваліфікації у Німецькому екологічному агентстві. Викладачі ОК Клімкіна І.І., Бучавий Ю.В., Ковров О.С. проходили тривалі стажування на базі ТУ «Фрайберзька гірничо-академія».

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. У НТУ «ДП» існує система заохочення розвитку викладацької майстерності, яка має матеріальну і не матеріальну складову. Стимулювання викладачів регламентується Положенням про порядок преміювання та надання матеріальної допомоги (<http://bit.do/fS04>), яким передбачається можливість преміювання, встановлення надбавок до посадового окладу, моральне заохочення за наукові публікації, що внесені до наукометричних баз Scopus і Web of Science. Ковров О.С., Колесник В.Є., Павличенко А.В. нагороджені відзнаками університету (знак «Шахтарська слава»), Знаком вдячності та срібною медаллю за високі досягнення нагороджена Клімкіна І.І., грамотами Дніпропетровської облради і Департаменту освіти і науки Дніпропетровської ОДА відмічені Ковров О.С., Павличенко А.В., Кулікова Д.В., подякою міського голови - Павличенко А.В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Для реалізації дистанційного навчання НТУ «ДП» використовує платформу Moodle у поєднанні з програмним забезпеченням Office 365. Викладачі знімають відео про виконання лабораторних робіт. Матеріально-технічні ресурси НТУ «ДП» повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Випускова кафедра розташована на одному поверсі та має достатню кількість аудиторій, комп'ютерний клас і лабораторії, що мають сучасне обладнання (<https://ecology.nmu.org.ua/Studies/Auditorium/710.php>). Також є бібліотека, в якій багато науково-технічних видань з екології, Івент-центр CoLibry, електронний каталог (<http://libcatalog.nmu.org.ua/>). Під час реалізації міжнародних проєктів «Біомайнінг» (2015-2018) та «ЕкоМайнінг» (2019-2022), які реалізовувались в НТУ «ДП» спільно у співпраці з ТУ «Фрайберзька гірнична академія», отримано лабораторне обладнання, а саме: професійний вологозахисний ОВП-метр MILWAUKEE ORP57, комбінований солемір і кондуктометр, солемір (ТДС-метр) MILWAUKEE CD610, вологозахисний кондуктометр ЕС 3030, кондуктометр EZODO 6022, портативний солемір MILWAUKEE MW401, професійний аналізатор ґрунту 4 в 1 AMTAST AMT-300, вимірник лужності та родючості ґрунту 2 в 1 ETP-307, рефрактометр RHBS-10 BRIX, рефрактометр RHS-10 ATCHT211, ваги KERN EMВ 6000-1, цифрову камеру для мікроскопу 5,0 Mріх, яке використовують здобувачі в освітньому процесі та власних наукових дослідженнях при написанні курсових і бакалаврських кваліфікаційних робіт.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. У студентів та викладачів є доступ до бездротового інтернету та вони можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, комп'ютерами, а також навчатися через різні онлайн-платформи у контексті профільних ОК за ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Під час занять в лабораторних аудиторіях студенти забезпечуються спецодягом і захисними окулярами. У корпусі наявне облаштоване укриття, яке підготували до перебування ще перед початком повномасштабного вторгнення, доступ до укриття є цілодобовим і відкритим для всіх бажаючих. В НТУ «ДП» працює соціально-психологічна служба (<http://surl.li/bckxe>), яка надає безкоштовні консультації студентам і викладачам.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП. Студентство ефективно взаємодіє з кураторами своїх груп, які допомагають здобувачам освіти адаптуватися до університетського життя та надають консультативну та організаційну підтримку. У програмному забезпеченні Office 365, яке реалізовано для дистанційного навчання, студенти можуть звернутися до будь-кого з працівників університету через пошук по прізвищу. В НТУ «ДП» діє соціально-психологічна служба (<https://filosof.nmu.org.ua/ua/sps.php>), до якої може звернутися кожен охочий та отримати допомогу. Інформування студентів здійснюється через сайт університету (<https://www.nmu.org.ua/ua/>) та соціальні мережі (<https://www.facebook.com/ntudp>) і безпосередньо через кураторів академічних груп.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП. Особам з особливими освітніми потребами надається правом першочергового поселення в гуртожиток, для них забезпечені спеціальні технічні умови: наявні пандуси, у ліфтах та у місцях загального користування використовуються шрифти Брайля. ЗВО розроблено порядок надання допомоги особам з особливими потребами «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп» (<http://surl.li/aghk>). На ОП, що акредитується, студентів із особливими потребами не було.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП “Екологія” проінформовані як діяти при конфліктних ситуаціях. Вони знають, що можуть звернутись до куратора чи завідувача кафедри чи декана. Також можуть звернутися до представників студентського самоврядування, через соціальні мережі або напряму до голови Ради студентів. Повідомляти про порушення вони можуть через анонімний бот в телеграмі (@Dniprotechbot). Відділом забезпечення якості НТУ «ДП» розроблено анкетування для опитування усіх учасників освітнього процесу за багатьма напрямками (<http://surl.li/fdhhbq>).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП “Екологія” регулюється «Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу*» (<http://surl.li/aghuv>). На сайті НТУ «ДП» публікується розклад перегляду ОП та рецензії від роботодавців, де кожен бажаючий може долучитися до процесу моніторингу (<https://www.nmu.org.ua/ua/study/eduprogdisc.php>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти безпосередньо і через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Здобувачі проінформовані, що можуть ознайомитися з ОП на сайті кафедри. Під час перегляду ОП у 2022 році була пропозиція від студентки перенести ОК Нормування антропогенного навантаження на природне середовище з 15 чверті на 7 чверть, після обговорення кафедра затвердила цю пропозицію (<blob:https://office.naqa.gov.ua/289027b4-9bd2-4bd1-8561-9ed218389427>).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо і через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Так, при перегляді ОП у 2022 році були залучені директор ТОВ «Науково-дослідний центр екологічної безпеки та природокористування», директор ТОВ НВП «Центр екологічного аудиту та чистих технологій», радник міністра Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (<http://surl.li/fdhaz>).

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В НТУ «ДП» діє ГО «Асоціація випускників Національного гірничого університету», які проводять зустрічі і допомагають студентам/абітурієнтам та збирають інформацію щодо кар'єрного шляху. Опитування випускників проводяться не регулярно. Контакти випускників знаходяться у відкритому доступі на сайті НТУ «ДП» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusnikam/search.php). Кожен випускник, який зацікавлений у допомозі студентам, може залишити заявку про себе на сайті (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusnikam/vidguk.php), щоб студенти могли знайти випускника та поспілкуватися особисто.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП і досягнення цілей. Для вчасного виявлення недоліків або реалізації ОП проводиться інформаційна робота з кафедрами та спілкування із здобувачами. Організовано підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, у тому числі закордонних стажувань. Так, гарант ОП Матухно О.В. наразі проходить підвищення кваліфікації у Німецькому екологічному агентстві. Науково-педагогічні працівники за ОП Клімкіна І.І., Бучавий Ю.В. та Ковров О.С. проходили тривалі стажування на базі ТУ «Фрайберзька гірничої академія» (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/International/Mobility.php>). Університетом проводиться щорічний моніторинг організації та якості освітньої діяльності. Для виявлення недоліків створене анкетування студентів щодо якості освіти (<http://surl.li/ewdvv>).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду ОП. Акредитація є первинною на цій ОП, тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що враховуються під час удосконалення ОП, відсутні. За результатами самоаналізу, вивчених документів можна дійти висновку, що ЗВО реагує на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП і досягнення поставлених цілей.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП. В процедурі формування і обговорення ОП залучені представники студентського самоврядування, гарант, члени проєктної групи, викладачі, завідувач кафедри, адміністрація ЗВО і стейкхолдери. Викладачі проводять анкетування щодо якості освітньої діяльності і якості вищої освіти (<http://surl.li/ewdvv>). За здійсненням процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає відділ забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначені чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, в основному, дотримуються під час реалізації ОП. Освітній процес регулюють: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в НТУ «ДП» (<http://surl.li/bgufp>), Положення про організацію освітнього процесу в НТУ «ДП» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Pologenie_pro_organiz_osvit_process_2019.pdf), Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у НТУ «ДП», Правила внутрішнього розпорядку для працівників та студентів НТУ «ДП» та інші (<https://aop.nmu.org.ua/ua/studentam/pologennya>). Визначені чіткі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, які дотримуються під час реалізації ОП. Однак певні документи, що регулюють означені процедури і правила хоч є оприлюднені на офіційному сайті ЗВО, але вони важкодоступні для пошуку, оскільки сайт не дозволяє оперативно шукати документи та інформацію за ключовими словами.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін. На сайті НТУ «ДП» у відкритому доступі розміщено розклад перегляду ОП (<https://www.nmu.org.ua/ua/study/eduprogdisc.php>). На сайті оприлюднено витяг з обговорення ОП (<http://surl.li/fdhel>). Також рецензії роботодавців, лист-погодження, відгуки є у відкритому доступі на сайті обговорення ОП (<http://surl.li/fdhaz>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП. Інформація про актуальну ОП розміщена на сайті (<http://surl.li/fdhed>), також на сайті можна знайти інформацію про минулі ОП (<https://ecology.nmu.org.ua/ua/>). Інформації цілком достатньо, для того щоб проінформувати та заохотити до обговорення всіх зацікавлених сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Посилити роботу із здобувачами вищої освіти шляхом посилення їх інформування та залучення ширшого кола стейкхолдерів (особливо випускників), щодо можливостей перегляду і модернізації ОП. Доцільно для цього використати інститут кураторства і долучити представників ради студенського самоврядування, студентських наукових гуртків

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Відсутня наскрізна програма практики. Доцільно розробити наскрізну програму практичної підготовки фахівців-екологів, що дозволить прослідкувати неперервність і послідовність практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Доцільно посилити акцент на практичну підготовку під час усіх обов'язкових і вибірковок ОК. Із звіту ЕГ видно, що це є побажання студентів і випускників з фокус-груп. Практичні і лабораторні заняття носять демонстраційний характер під час дистанційного навчання. Доцільно розглянути можливість запровадження системи дуальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Посилити інформування здобувачів вищої освіти (через сайт університету, веб-сайт випускової кафедри, соціальні мережі тощо) про можливість академічної мобільності із закладами партнерами в рамках стипендіальних програм і грантів. Сприяти здобувачам вищої освіти у покращенні оволодіння іноземними мовами. Рекомендується активніше залучати здобувачів вищої освіти до неформальної та інформальної системи освіти з відповідним визнанням результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Здобувачі вищої освіти мають недостатній рівень володіння англійською мовою, що практично унеможливує їх шанс на участь в міжнародних академічних обмінах. Рекомендується посилити участь здобувачів у програмах міжнародного обміну та збільшити кількість кредитів в ОП для вивчення англійської мови.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Дотримуватись всім учасникам освітнього процесу встановлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП "Екологія" та сприяти впровадженню ідеалів академічної доброчесності. Проводити регулярні опитування серед здобувачів вищої освіти щодо контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності і корпоративної етики.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Матеріально-технічні ресурси НТУ «ДП» не повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей і ПРН. Пропонується продовжити співпрацю з міжнародними партнерами (ЗВО, науково-дослідними установами, тощо) з метою реалізації спільних науково-дослідницьких природоохоронних проєктів для придбання сучасного обладнання, яке дозволить проводити оцінювання екологічного стану різних компонентів довкілля, збалансованого природокористування для реалізації цілей сталого розвитку Дніпровського регіону.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відсутнє опитування для випускників за акредитованою ОП на тему їх кар'єрного шляху після закінчення. Випускників не залучають до проведення заходів на тему їх кар'єрного шляху. Інформаційна робота щодо залучення здобувачів вищої освіти для перегляду змісту і якості ОП проводиться неефективно.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Сайт НТУ «ДП» є не дуже зручним для пошуку за ключовими словами, тому потрібно витратити багато часу, щоб знайти потрібну інформацію. Також є наявна англійська версія сайту, але ця версія не часто оновлюється.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРИВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ